

رپورتی تایبەتیی هه‌نگاو لە سەر دەستبەسەر کرانی ١٩ مەندالى كورد لە سالى ٢٠١٩ دا

ریکخراوی مافی مرۆڤیی هه‌نگاو لە چوارچیوھی ئامانجى مافی مرۆڤی خۆی و گرینگيدان بە پرسى مافەكانى مەندالان لە كوردستان، بەم شیوه‌یه رپورتی تایبەتی خۆی لە سەر دەستبەسەر کرانی مەندالانى كورد لەلایەن ناوه‌نده ئەمنىيەكانى حکومەتى ئیرانەوە لە سالى ٢٠١٩ بلاو دەكتەوه.

ئامادە كردنى ئەم راپورتە بەرھەمى شىكىرنەوە و شرۇقەی ئەو راپورتاتانىيە كە لەلایەن كەسانى ئاگادار بۆ هەنگاو نىرداون و هەنگاو بە شیوه‌ی سەربەخۇ توانييە پېشەستەيەن بىكەتەوه.

بە پېشەستەن بە ئامارى توماركراو لە ناوه‌ندي ئامارى ریکخراوی مافی مرۆڤی هەنگاو، لە ماوهى سالى ٢٠١٩ زايىنيدا لانىكەم ١٩ مىرىمەندالى تەممەن ژىز ٨ سال بە توتمەتى سىاسى لەلایەن ناوه‌نده ئەمنىيەكانى حکومەتى ئیرانەوە دەستبەسەر و لىپرسىنەوەيان بەرانبىر كراوه. لە زۆربەي ئەو حالەتاندە ئىستانداردەكانى لىپرەگەيشتنى دادوەرى چاوەدىر بە سەر مافەكانى مەندالان وەکوو دەستبەسەر نەكىردن پېش لە دادگايى كردن، پەيوەندى خىرا لمەگەنل بنەمالە، قەدەغە كردنى گوشارى جەستەمىي و رۆحى بۆ سەريان و ھەبۈونى راۋىيىزكارى ياسايىي ړەچاو نەكراوه.

بۆ وىنه، لىپرسىنەوەكان بى ړەچاو كردنى ياساكانى پېشگىرى تایبەت بە مەندالان و مىرىمەندالان ئەنچام دراوه و لەكتى لىپرسىنەوە لەلایەن لىكۆلمەكەنەوە دراونەتە بەر لىدان و كوتان تەنانەت لە ياسا گشتىيەكانى تايىمت بە كاتى دەستبەسەر كران وەکوو ئاگادار كردنەوەي بنەمالە و پېشىنى پېشىشكى و خزمەتكۈزارى حقوقى بى بەمش بۇوه.

شياوى ئامازە پېكىردنە كە بە پېي ياساكانى كۇنو انسىيونى مافەكانى مەندالان كە حکومەتى ئیرانىش پەسەندى كردووه و بە پېي ماددەي ٩ ياساى مەدەنلى لە ياساكانى ئیران، دەستبەسەر كردنى پېش لە دادگايى كردن دەبى وەکوو ئاخىرین هەنگاو و ئەگەر زېر پېويىست بۇو بەكار بېرىت.

رچاونەكىرىنى دادرھىسى تايىمت بە مەندالان، تەنبا تايىمت بە قۇناغى پېش دادگايى كردن نىيە، بەلکوو دادگايى شياو و مافەتايىتىيە پېشىنىي كراوەكان بۆ مەندالان و تازەلاوان لە قۇناغى

دادگاشدا له خو ئەگریت.

بەپیش لیوردبوونەوەکان، هەتا نیستا یەکیک لە مەندالە دەستبەسەر کراوەکان بە ناوی فاسل عومەرى بە تۆمەتى پیوەندى لەگەل یەکیک لە حىزبە كوردىستانىيەكەن لەلايەن لقى دووى دادگای شۇرۇشى ئورمەنەوە حوكىمى ۵ سال بەندىركانى بەسەرداسەپاوه ئەم كەسە كە لە كاتى دادگايىكەراندا تەننیا ۱۷ سال تەمەنەي بۇوه لە ھەممۇ مافە تايىەتىيەكەن كە بۇ مەندالان دىيارى كراوەن و تەنانەت پارىزەریش بىبىش بۇوه.

بەپیش ياسا ناوخۆيىيەكەنلىكىراو بە ئەنجامدانى توان دەبى لە دادگای كەيىمەرى ۱ بە پېىدانى ھەممۇ مافە تايىەتىيەكەن كە بۇ مەندالان دىيارى كراون دادگايى بىكەرن . بە لمبەرچاۋگەرتى ئەمەنەي كە زۆربەي جارەكەن، تاوانبار تۆمەتى ھاواكاري و پیوەندى لەگەل حىزبە كوردىستانىيەكەنلىكى دەخرىتە پال، پەرگەيان بەشىوەي ناياسايى بە دادگای شۇرۇش ئەپىزىدرىت كە دادگايىكى ناعادلائىمە و لانىكمەمەكەنلىكۆلىنەوەي عادلانە لە دادگايىمەدا رچاۋ ناكىرىن.

Human Rights

جياكردنەوە دەستبەسەر كراوەكان بە پېىتى تۆمەت

هاواكاري لە گەل حىزبە كوردىستانىيەكەن : ۸ حالت
بەشدار لە خۇپىشاندانەكەنلىكى رەزبەر و خەزمەلوەر : ۹ حالت
نارەزايەتى دەرىپرىن بە كوشتنى كۆلبەران : ۱ حالت
بە ھۆى چالاکى سىياسى باوکى : ۱ حالت

جياكردنەوە بە پېىتى پارىزگەكان

پارىزگايى سنه ۱۰ حالت
پارىزگايى كرماشان ۵ حالت
پارىزگايى ئورمە : ۴ حالت

ناوی ئەو مىرمىنداانە كە سالى ٢٠١٩ دەستبەسەر كراون

ریکهوت	تۆمەت	تەمەن	خەلکى	ناو و ناوابانگ	ریز
ژانویه	سياسى	١٧	باشه	بارزان بابهكىرى	١
ژانویه	سياسى	١٧	باشه	مېھدى كانى سورى	٢
ژانویه	سياسى	١٧	باشه	میلاد رەحيمى	٣
٥.١.٢٠١٩	سياسى	١٧	پاوه	زانىار قادر يۈور	٤
٢٢.١.٢٠١٩	سياسى	١٥	شىنۇ	رەشيد مىستەفا	٥
٢٣.٥.٢٠١٩		١٥	سنە	سەرپەرز سەرمەستى	٦
٢٨.٨.٢٠١٩	سياسى	١٨	سەردەشت	مېھران ئەممەدیان	٧
١٣.١٠.٢٠١٩	سياسى	١٧	پاوه	سرووش ئەمینى	٨
١٦.١١.٢٠١٩	سياسى	١٨	سنە	فەرزىن مەولۇودى	٩
نۆفەمبىر	سياسى	١٦	مەريوان	میلاد نەجاتى	١٠
١٧.١١.٢٠١٩	سياسى	١٧	بۆكان	فەردىن داوهند	١١
١٧.١١.٢٠١٩	سياسى	١٤	كرماشان	سەجاد نادىرى	١٢
١٧.١١.٢٠١٩	سياسى	١٦	كرماشان	پوريا نادىرى	١٣
١٧.١١.٢٠١٩	سياسى	١٨	كرماشان	پەرھام اندرى	١٤
نۆفەمبىر	سياسى	١٧	سنە	ماھان يوسىيّفى	١٥
نۆفەمبىر	سياسى	١٥	مەريوان	ئاراس بافكار	١٦
١٦.١١.٢٠١٩	سياسى	١٦	سنە	سینا مەممەدیان	١٧
٢٢.١٢.٢٠١٩	مەدەنى	١٦	مەريوان	میلاد فەيزى يۈور	١٨
ئۆكتۆبر	سياسى	١٧	ئورمۇھى	فاسىل عومەرى	١٩
					٢٠

